

Skötselplan för naturreservat Källenäs i Jönköpings kommun

1.	Syftet med naturreservatet	3
2.	Beskrivning av området.....	3
2.1.	Administrativa data	3
2.2.	Prioriterade bevarandevärden.....	4
2.3.	Topografi, geologi och hydrologi	4
2.4.	Historik och markanvändning.....	4
2.5.	Växt- och djurliv	4
2.6.	Friluftsliv	4
2.7.	Bebyggelse och anläggningar	4
2.8.	Källförteckning.....	5
3.	Mål och skötselåtgärder för naturreservatet	5
3.1.	Övergripande mål med skötseln.....	5
3.2.	Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	5
3.3.	Oplanerade övergripande åtgärder	6
3.4.	Friluftsliv och gränser	6
3.5.	Sammanfattning av planerade skötselåtgärder	7
4.	Dokumentation och uppföljning	7
4.1.	Uppföljning av skötselåtgärder.....	7
4.2.	Uppföljning av bevarandemål.....	7
5.	Bilagor	7

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att:

- bevara och utveckla en äldre, flerskiktad och olikåldrig talldominerad barrblandskog med lång kontinuitet
- bevara förekommande Natura 2000-habitat och arter i gynnsamt tillstånd
- inom ramen för bevarandet av naturvärdena, ge allmänheten möjlighet till naturupplevelse

Syftet ska uppnås genom att:

- en naturlig störningsregim efterliknas genom i första hand återkommande naturvårdsbränningar, i andra hand genom brandefterliknande åtgärder

2. Beskrivning av området

2.1. Administrativa data

Namn	Källenä
Skyddsform	Naturreservat
Areal	7,8 hektar (ha) varav vatten 0 ha
Beslut om Natura 2000	Ja (SE0310504)
IUCN-kategori	IV – Habitat/Artskyddsområde
Miljömål	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv
Län	Jönköping
Kommun	Jönköping
Socken	Angerdshestra
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets västdel (11)
Mittpunktskoordinater	N 6389886 – E 433441 (SWEREF99TM)
Lägesbeskrivning	Ca 25 km sydväst Jönköping
Fastighet	Del av Långhult 2:1 Nyttjanderätter och servitut redovisas i sakägarförteckningen, bilaga 3
Fastighetsägarkategori	Staten (Sveaskog)
Gräns	Enligt beslutskartan, bilaga 1. Gränsen är inmätt enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Areal per markslag

Skog	7,8 ha
------	--------

2.2. Prioriterade bevarandevärden

Naturtyp	Talldominerad barrblandskog
Strukturer	Flerskiktad skog

2.3. Topografi, geologi och hydrologi

Området är flackt och berggrunden utgörs av granitisk gnejs. Den dominerande jordarten är sand. Källenäsligger inom Nissans huvudavrinningsområde.

2.4. Historik och markanvändning

Sedan 1996 är området naturreservat, men området avsattes redan 1937 som domänreservat. Förutom en huggning för knappt 100 år sedan har området utvecklats fritt.

2.5. Växt- och djurliv

Området utgörs av ett gammalt barrskogsbestånd på sandig mark. Området domineras i huvudsak av gammal tallskog med rikligt inslag av gran. Många av tallarna är flera hundra år gamla och en del av granarna är kring 150 år. Det finns gott om hålträd och död ved i form av torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier.

Området hyser ett antal signalarter, bland annat garnlav, talltagel, kornig nållav och långfliksmossa. På lågorna växer också vedtrappmossa.

Djurlivet är dåligt undersökt.

2.6. Friluftsliv

Området är idag inte särskilt känt av allmänheten. En vägvisningsskylt finns vid avfarten från Nissastigen. En informationstavla finns i sydöstra hörnet av reservatet.

2.7. Bebyggelse och anläggningar

Det finns ingen bebyggelse eller andra anläggningar inom reservatet.

2.8. Källförteckning

Kulturmiljöregistret. Riksantikvarieämbetet.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. Registerblad NRO06xxx.

Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen. Strategi för formellt skydd av skog i Jönköpings län. Meddelande 2020:4.

SGU. Jordartskarta

SGU. Berggrundskarta

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsbeskrivningar.

www.artportalen.se

3. Mål och skötselåtgärder för naturreservatet

3.1. Övergripande mål med skötseln

Naturreservatet ska utgöras av en naturskogsartad talldominerad barrblandskog på sandig mark. Skogen ska vara flerskiktad och olikåldrig med en kontinuitet av tall och äldre tallar på sandig mark. Naturvärdena ska vårdas och förstärkas genom naturvårdsbränning som huvudsaklig förvaltningsinriktning.

Naturreservatet utgörs av 1 skötselområde.

3.2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

För skötselområdesindelning, se skötselplankarta bilaga 2b.

Skötselområde 1: Talldominerad barrblandskog, 7,8 ha

Områdesbeskrivning

Gammal barrblandskog på sandig mark som domineras av tall. Det finns gott om hålträd och död ved i form av torrakor och lågor i olika nedbrytningsstadier. Botten- och fältskiktets utgöras av vanliga mossor som vägg- och husmossa och ris främst i form av blåbär.

Bevarandemål

Området ska utgöras av en biologiskt värdefull och gles talldominerad barrblandskog på sandig mark. Skogen ska vara olikåldrig och flerskiktad med stort inslag av gamla träd av

framförallt tall. Lövträd ska också förekomma. Föryngringen av tall ska vara tillräcklig för att mängden tall inom naturreservatet inte ska minska. Humustäcket ska vara tunt och det ska finnas fläckar av blottad sand. Stående och liggande död ved ska finnas i olika nedbrytningsgrad. Arealen Taiga (9010) ska vara 7,8 hektar.

Restaureringsåtgärder

- Inga

Löpande skötselåtgärder

- Kontrollerade och lågintensiva naturvårdsbränningar i intervaller om 20 till 50 år. Bränningen ska reducera humuslagret, möjliggöra föryngring av tall, begränsa gran, skapa en gles skog där marken blir solbelyst samt skapa viktiga strukturer som död ved och blottad jord och sten. All bränning ska föregås av noggrann planering och utredning samt omgärdas av nödvändiga säkerhetsarrangemang.
- Om naturvårdsbränning inte är genomförbart eller inte får önskad effekt kan det bli aktuellt med punktvis markstörning och bränning, röjning av gran, veteranisering och andra brandefterliknade åtgärder.
- Uppföra betesskydd för att gynna förekomsten av lövträd.

3.3. Oplanerade övergripande åtgärder

Inom hela naturreservatet är det tillåtet att bekämpa för området invasiva eller främmande arter.

3.4. Friluftsliv och gränser

Naturreservatets gränsmarkeringar och informationstavla underhålls, i övrigt görs inga anordningar för besökare. Utrymme för parkering av fordon finns vid reservatets informationsskylt.

Bevarandemål

Gränsmarkeringen för området ska vara i gott skick. Besökare till naturreservatet ska kunna ta del av föreskrifter och information om områdets naturvärden genom lättillgängliga informationstavlor som är i gott skick och en informativ hemsida. Informationen i området förhöjer upplevelsen av besöket, hjälper besökarna att få sina förväntningar uppfyllda och bidrar till att syftet med områdesskyddet uppnås.

Skötselåtgärder

- Naturreservatets gränser ska underhållas
- Informationstavla ska underhållas
- Naturreservatet ska ha en egen sida på Länsstyrelsens webbplats med information om områdets naturvärden och tillgänglighet.

3.5. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	Var	När
Gränsunderhåll	Yttergräns	Vid behov
Informationstavla	Enligt karta, bilaga 2	Inom 1 år efter att beslutet om naturreservatet vunnit laga kraft
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1	I intervaller om 20-50 år
Punktvis markstörning, punktbränning och röjning av gran av igenväxningskaraktär mm	Skötselområde 1	Vid behov

4. Dokumentation och uppföljning

4.1. Uppföljning av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska följas upp och dokumenteras enligt Naturvårdsverkets och Länsstyrelsens riktlinjer.

4.2. Uppföljning av bevarandemål

En fördjupad uppföljning av naturreservatets värden (natur- och friluftslivsvärden) och de uppsatta bevarandemålen bör ske. Uppföljningen ska ske enligt riktlinjer för uppföljning av skyddade områden.

5. Bilagor

2a Skötselplankarta